

5(25)
2026

ISSN 3041-1572 Online

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

УДК 005.336.2:37.016:81'243

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5\(25\)-633-643](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5(25)-633-643)

Литньова Тамара Вікторівна кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, <https://orcid.org/0000-0001-5150-467X>

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Анотація. У статті порушується проблема підвищення ефективності іншомовної підготовки студентів немовних спеціальностей у контексті сучасних інтеграційних процесів у сфері вищої освіти та зростання ролі міжкультурної комунікації. Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні особливостей реалізації комунікативного підходу у професійно орієнтованому навчанні іноземної мови та визначенні методичних умов його ефективного застосування. Розглянуто сутність комунікативного підходу як провідного напрямку сучасної методики навчання іноземних мов, що забезпечує формування комунікативної компетентності студентів. Висловлено думку про необхідність адаптації цього підходу до умов професійно орієнтованого навчання, де іноземна мова виступає не лише як навчальна дисципліна, а як інструмент професійної діяльності. Окреслено основні особливості реалізації комунікативного підходу, зокрема професійну детермінованість змісту навчання, домінування професійно-комунікативної спрямованості мовленнєвої діяльності, моделювання автентичних ситуацій професійної взаємодії, інтеграцію мовного і фахового компонентів, а також діяльнісний характер навчання. Обґрунтовано доцільність використання інтерактивних методів, таких як рольові ігри, проектна діяльність та цифрові технології, що сприяють активізації мовленнєвої діяльності студентів. Розкрито значення міждисциплінарної інтеграції та впровадження CLIL-технологій як ефективного засобу поєднання мовної та професійної підготовки. Визначено роль мотиваційного компонента у формуванні готовності студентів до іншомовної професійної комунікації. Доведено, що використання професійно орієнтованих комунікативних завдань забезпечує підвищення ефективності освітнього процесу та сприяє формуванню професійно-комунікативної компетентності. Зроблено висновок, що реалізація комунікативного підходу в навчанні іноземної мови студентів немовних

спеціальностей потребує цілеспрямованої адаптації до професійного контексту та врахування комплексу взаємопов'язаних методичних умов, що забезпечують готовність майбутніх фахівців до ефективної іншомовної взаємодії у професійній сфері.

Ключові слова: комунікативний підхід, професійно орієнтоване навчання, іноземна мова, студенти немовних спеціальностей, комунікативна компетентність, іншомовна підготовка.

Lytniova Tamara Viktorivna PhD in Pedagogy, Associate Professor, Head of the Department of Foreign Languages and Modern Teaching Techniques, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, <https://orcid.org/0000-0001-5150-467X>

FEATURES OF IMPLEMENTING THE COMMUNICATIVE APPROACH IN PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN LANGUAGE TEACHING FOR STUDENTS OF NON-LINGUISTIC SPECIALITIES

Abstract. The article addresses the problem of enhancing the effectiveness of foreign language training for students of non-linguistic specialities in the context of contemporary integration processes in higher education and the growing importance of intercultural communication. The aim of the article is to provide a theoretical justification for the features of implementing the communicative approach in professionally oriented foreign language teaching and to identify the methodological conditions for its effective application. The essence of the communicative approach is examined as the leading trend in modern foreign language teaching methodology, ensuring the development of students' communicative competence. The necessity of adapting this approach to the conditions of professionally oriented teaching is highlighted, where the foreign language functions not merely as an academic discipline but as a tool for professional activity. The main features of implementing the communicative approach are outlined, in particular the professional orientation of the learning content, the predominance of a professionally communicative focus in language use, the modelling of authentic situations of professional interaction, the integration of linguistic and professional components, as well as the activity-based nature of learning. The article substantiates the usefulness of interactive methods, such as role-playing, project-based activities and digital technologies, which contribute to the activation of students' speech activity. The importance of interdisciplinary integration and the implementation of CLIL technologies as an effective means of combining language and professional training is emphasized. The role of the

motivational component in developing students' readiness for professional communication in a foreign language is identified. It has been demonstrated that the use of professionally oriented communicative tasks enhances the effectiveness of the educational process and contributes to the development of professional communicative competence. It is concluded that the implementation of the communicative approach in teaching foreign languages to students of non-linguistic specialities requires targeted adaptation to the professional context and consideration of a set of interrelated methodological conditions that ensure the readiness of future specialists for effective foreign language interaction in the professional sphere.

Keywords: communicative approach, professionally oriented learning, foreign language, students of non-linguistic specialities, communicative competence, foreign language training.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток вищої освіти характеризується посиленням інтеграційних процесів, розширенням міжнародного співробітництва та зростанням ролі міжкультурної комунікації у професійній діяльності фахівців. У цих умовах іноземна мова відіграє роль важливого інструмента професійної взаємодії, доступу до наукової інформації та участі у глобальному освітньому і професійному просторі.

Особливого значення набуває іншомовна підготовка студентів немовних спеціальностей, для яких іноземна мова не є предметом фахової спеціалізації, проте виступає необхідним засобом реалізації професійних завдань. У зв'язку з цим зростає потреба в такій організації освітнього процесу, яка забезпечує не лише засвоєння мовної системи, а й формування здатності ефективно використовувати іноземну мову в умовах професійної комунікації.

Водночас сучасна освітня практика демонструє тенденцію до поєднання традиційних підходів з інноваційними методиками навчання, що зумовлює необхідність уточнення методичних засад іншомовної підготовки студентів немовних спеціальностей. Особливої актуальності набуває питання адаптації комунікативного підходу до умов професійно орієнтованого навчання, що потребує його теоретичного осмислення та конкретизації з урахуванням специфіки підготовки майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема комунікативного навчання іноземних мов є предметом численних наукових досліджень як у вітчизняній, так і в зарубіжній педагогічній науці. Теоретичні засади комунікативного підходу були закладені у працях D. Hymes [11], який увів поняття комунікативної компетентності, а також M. Canale та M. Swain [6], що визначили її структурні компоненти. Подальший розвиток комунікативної методики представлений у дослідженнях J. Richards, T. Rodgers [13], K. Johnson [12].

В українському науково-педагогічному дискурсі значний внесок у розвиток комунікативного підходу зробили О. Бігич [1], С. Ніколаєва [4], Л. Панова [5], обґрунтувавши діяльнісний характер іншомовної підготовки. Особливості навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей висвітлено у працях Р. Гришкової [2], О. Тарнопольського [14], де наголошується на необхідності професійної спрямованості навчання.

Сучасні дослідження (D. Coyle [8], R. Ellis [9], M. Warschauer [15]) акцентують увагу на інтеграції комунікативного підходу з інноваційними освітніми технологіями, зокрема CLIL, Task-based Learning та цифровими ресурсами навчання.

Водночас аналіз наукових джерел свідчить про потребу подальшого дослідження специфіки реалізації комунікативного підходу саме у професійно орієнтованому навчанні студентів немовних спеціальностей.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні особливостей реалізації комунікативного підходу у професійно орієнтованому навчанні іноземної мови студентів немовних спеціальностей та визначенні методичних умов підвищення його ефективності.

Виклад основного матеріалу. Розвиток сучасної методики навчання іноземних мов відбувається в межах компетентнісної та діяльнісної освітніх парадигм, які передбачають орієнтацію на практичне використання знань і формування здатності до ефективної комунікативної взаємодії. У цьому контексті комунікативний підхід розглядається як один із провідних напрямів іншомовної освіти, що забезпечує формування іншомовної комунікативної компетентності як інтегрованої якості особистості [13].

Сутність комунікативного підходу полягає у спрямуванні освітнього процесу на використання мови як засобу реального спілкування. Відповідно до положень Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, навчання має бути зорієнтоване на виконання комунікативних завдань, що відображають реальні потреби мовців у різних сферах діяльності [7, с. 9]. У сучасному науковому дискурсі цей підхід розглядається не лише як методична система, а як концептуальна основа іншомовної освіти, у межах якої мовець трактується як соціальний агент, що реалізує комунікативні наміри в конкретних умовах діяльності.

У контексті сучасних підходів до навчання іноземних мов важливого значення набуває ідея взаємозв'язку мови і мислення, згідно з якою мовленнєва діяльність розглядається як форма когнітивної активності [9]. Це означає, що навчання іноземної мови має бути спрямоване не лише на формування мовних навичок, а й на розвиток аналітичного, критичного та професійного мислення студентів.

Крім того, у дослідженнях наголошується на соціокультурному вимірі комунікативного підходу, який передбачає врахування норм і правил

професійної комунікації, прийнятих у різних культурах [11]. Це особливо актуально для студентів немовних спеціальностей, які в майбутній професійній діяльності взаємодіятимуть з представниками різних культурних середовищ.

Разом із тим у навчанні студентів немовних спеціальностей комунікативний підхід набуває певної специфіки, що зумовлено функціональною роллю іноземної мови як інструмента професійної діяльності. Це визначає необхідність його адаптації до умов професійно орієнтованого навчання, у межах якого мова використовується для розв'язання конкретних фахових завдань.

Іншомовна підготовка студентів немовних спеціальностей характеризується спрямованістю на формування професійно-комунікативної компетентності, що передбачає здатність здійснювати іншомовну взаємодію у професійному середовищі, працювати з фаховою інформацією, брати участь у професійних дискусіях та презентувати результати діяльності [4; 1].

У зв'язку з цим реалізація комунікативного підходу в професійно орієнтованому навчанні іноземної мови студентів немовних спеціальностей має низку специфічних особливостей, що відображають його адаптацію до умов фахової підготовки. На основі теоретичного аналізу та узагальнення педагогічної практики доцільно виокремити ряд таких особливостей.

1. Професійна детермінованість змісту навчання. Відбір мовного матеріалу здійснюється з урахуванням майбутньої спеціальності студентів, що передбачає включення до освітнього процесу фахової термінології, професійно орієнтованих текстів і комунікативних ситуацій.

При цьому така детермінованість передбачає не лише відбір відповідного мовного матеріалу, а й формування здатності до інтерпретації та критичного осмислення професійної інформації іноземною мовою, що пов'язано з розвитком академічної грамотності студентів.

2. Домінування професійно-комунікативної спрямованості мовленнєвої діяльності, орієнтованої на виконання типових функцій фахового спілкування. Це зумовлює необхідність використання таких форм організації навчання, які моделюють реальні умови професійної взаємодії, зокрема інтерактивних технологій (ділові ігри, симуляції, дебати), що сприяють розвитку аргументації, критичного мислення та навичок прийняття рішень.

3. Моделювання автентичних професійних ситуацій, яке забезпечує наближення освітнього процесу до реальних умов професійної діяльності. Це передбачає створення навчального середовища, максимально наближеного до реального професійного контексту, що забезпечує перенесення сформованих умінь у практичну діяльність.

4. Інтеграція мовного та предметного змісту навчання, що реалізується через використання CLIL-технології та сприяє поєднанню мовної і фахової

підготовки [8, с. 1]. Така інтеграція сприяє формуванню цілісного уявлення про професійну діяльність, у межах якої іноземна мова виступає як інструмент пізнання та комунікації, зокрема за рахунок використання автентичних матеріалів.

5. Діяльнісний характер навчання, який передбачає виконання здобувачами освіти практично значущих завдань у межах Task-based Learning [9]. Це забезпечує активну участь студентів в освітньому процесі та підвищує ефективність засвоєння матеріалу, оскільки виконання завдань із конкретним результатом стимулює використання мови у природному контексті.

Підкреслимо, що за умови використання професійно орієнтованих комунікативних завдань, які моделюють реальні ситуації фахової діяльності та забезпечують інтеграцію мовленнєвої і професійної активності студентів, підвищується ефективність упровадження комунікативного підходу [9; 10]. Наведемо деякі приклади таких завдань:

1) Case Study (для менеджерів).

Task: Business Problem Solving.

You are part of a management team in an international company. The company is experiencing a decline in sales in a foreign market. Analyze the situation and propose a solution. Present your ideas to the team.

2) Role Play.

Task: Professional Negotiation.

Student A: You are a company representative negotiating a contract.

Student B: You are a foreign partner with different conditions.

Discuss terms and reach an agreement.

3) Presentation Task.

Task: Professional Presentation.

Prepare a short presentation (5–7 minutes) on a topic related to your field of study. Use professional vocabulary and visual aids.

4) CLIL-based Task.

Task: Working with Professional Text.

Read the article related to your speciality. Summarize the key ideas and explain them to your group.

5) Digital Communication Task.

Task: Online Collaboration.

Work in groups to create a project using an online tool (Google Docs, Padlet). Present the results.

6) Problem-Solving Discussion.

Task: Decision Making.

Discuss a professional dilemma and agree on the best solution. Justify your choice.

6. Цифрова медіація комунікативної взаємодії, що розширює можливості іншомовної комунікації та забезпечує доступ до автентичного мовного середовища. Зокрема, використання онлайн-платформ і цифрових ресурсів сприяє формуванню цифрової компетентності майбутніх фахівців.

7. Інтенсифікація освітнього процесу в умовах обмеженого часу, що зумовлює необхідність відбору найбільш функціонально значущого навчального матеріалу. Це передбачає оптимізацію змісту і методів навчання через застосування інтерактивних та інноваційних технологій.

8. Підвищена роль мотиваційного компонента, який забезпечує усвідомлення здобувачами освіти практичної значущості іншомовної підготовки. Це вимагає створення умов для формування внутрішньої мотивації, зокрема через актуалізацію професійної спрямованості навчання.

З методичної точки зору визначені особливості доцільно розглядати як взаємодоповнювальні складники єдиної педагогічної системи. Так, професійна детермінованість змісту навчання корелює з ідеєю функціонального відбору мовного матеріалу, відповідно до якої пріоритет надається тим мовним засобам, що забезпечують виконання конкретних комунікативних завдань [13]. Водночас домінування професійно-комунікативної спрямованості мовленнєвої діяльності узгоджується з положенням про необхідність формування стратегічної компетентності, яка дозволяє ефективно долати труднощі у процесі спілкування [6]. Моделювання професійних ситуацій, у свою чергу, відповідає принципу автентичності навчання, який передбачає використання завдань, максимально наближених до реальної професійної діяльності [10]. Це забезпечує перенесення сформованих умінь у практичну сферу.

Зазначені особливості є взаємопов'язаними та у своїй сукупності забезпечують ефективність реалізації комунікативного підходу у професійно орієнтованому навчанні. Слід зауважити, що їх взаємодія відповідає сучасним уявленням про інтегрований характер іншомовної освіти, який ґрунтується на поєднанні когнітивного, діяльнісного та соціокультурного компонентів [3; 13].

З позицій компетентнісного підходу професійно орієнтоване навчання іноземної мови передбачає не лише засвоєння мовних знань, а й формування здатності застосовувати їх у різних професійних контекстах. У цьому зв'язку особливого значення набуває поняття «професійно-комунікативна компетентність», яка інтегрує мовні, соціолінгвістичні, дискурсивні та стратегічні вміння [6; 4]. Відповідно, реалізація комунікативного підходу має бути спрямована на розвиток здатності студентів ефективно діяти у ситуаціях професійного спілкування, що виходить за межі мовного навчання.

Суттєвого значення у цьому процесі набуває міждисциплінарна інтеграція, яка забезпечує зв'язок іншомовної підготовки з фаховими дисциплінами.

Як зазначає D. Coyle, інтеграція змісту і мови сприяє більш глибокому засвоєнню як мовного, так і предметного матеріалу, оскільки активізує когнітивну діяльність студентів [8]. У контексті підготовки студентів немовних спеціальностей це дозволяє підвищити мотивацію до навчання та забезпечити його практичну спрямованість.

Варто також зазначити, що сучасні українські дослідження конкретизують комунікативний підхід у контексті професійно орієнтованого навчання, наголошуючи на доцільності поєднання цього підходу з професійною спрямованістю навчання, що забезпечує формування здатності до міжкультурної професійної взаємодії, а також підвищує мотивацію студентів до вивчення іноземної мови [4].

Крім того, важливим аспектом є врахування специфіки професійного дискурсу, який характеризується наявністю спеціалізованої термінології, певних комунікативних стратегій та жанрових особливостей. Формування здатності до участі у професійному дискурсі передбачає оволодіння не лише мовними засобами, а й нормами професійної комунікації, що визначаються соціокультурними та професійними чинниками.

Отже, результати дослідження засвідчують, що комунікативний підхід у навчанні іноземної мови студентів немовних спеціальностей потребує цілеспрямованої адаптації до умов професійно орієнтованого освітнього середовища.

Визначені особливості реалізації комунікативного підходу зумовлюють доцільність виокремлення відповідних методичних умов його ефективного впровадження в освітній процес.

По-перше, доцільно забезпечити системний зв'язок між змістом іншомовної підготовки та фаховими дисциплінами. Це може реалізовуватися через добір навчальних матеріалів, що відображають актуальні проблеми відповідної професійної галузі, а також через інтеграцію міжпредметних завдань. Такий підхід відповідає концепції інтегрованого навчання змісту і мови (CLIL), яка доводить свою ефективність у сучасних освітніх практиках [8].

По-друге, необхідно широко використовувати завдання комунікативного характеру, спрямовані на розв'язання професійних проблем. Як свідчать дослідження, саме виконання завдань із чітко визначеним результатом сприяє активізації мовленнєвої діяльності та формуванню стійких комунікативних умінь [9, с. 4–5].

По-третє, важливо впроваджувати інтерактивні форми навчання, зокрема роботу в малих групах, проєктну діяльність, рольові ігри та дискусії. Такі форми організації освітнього процесу сприяють розвитку соціальних навичок, умінь співпраці та відповідальності за результат спільної діяльності.

По-четверте, доцільно активно використовувати цифрові технології як засіб організації комунікативної взаємодії. Зокрема, застосування онлайн-

платформ, відеоконференцій та спільних цифрових ресурсів дозволяє створити умови для автентичного іншомовного спілкування [15].

По-п'яте, важливим є забезпечення поетапності формування іншомовної комунікативної компетентності, що передбачає поступовий перехід від репродуктивних до продуктивних видів діяльності. Такий підхід відповідає принципам діяльнісного навчання та сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу.

По-шосте, необхідно приділяти увагу формуванню внутрішньої мотивації здобувачів освіти шляхом демонстрації практичної значущості іншомовної підготовки. Це може здійснюватися через використання автентичних матеріалів, залучення до міжнародних освітніх проєктів та створення ситуацій успіху в навчанні.

Урахування зазначених умов сприятиме підвищенню ефективності освітнього процесу та забезпечить формування готовності студентів до використання іноземної мови у професійній діяльності.

Висновки. Отже, проведений аналіз дає підстави розглядати комунікативний підхід у навчанні іноземної мови студентів немовних спеціальностей як такий, що потребує цілеспрямованої адаптації до професійно орієнтованого освітнього середовища. Його ефективне застосування передбачає врахування низки взаємопов'язаних особливостей, зокрема професійної зумовленості змісту навчання, орієнтації мовленнєвої діяльності на виконання фахових комунікативних завдань, моделювання типових ситуацій професійної взаємодії, поєднання мовного та предметного компонентів, діяльнісного характеру освітнього процесу, використання цифрових технологій, оптимізації навчального часу та посилення мотиваційного складника.

Сукупність зазначених особливостей створює підґрунтя для формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців і забезпечує готовність до ефективного використання іноземної мови в різних видах професійної діяльності.

Подальші наукові пошуки доцільно спрямувати на уточнення дидактичних умов ефективного застосування комунікативного підходу в різних галузях підготовки, а також на дослідження впливу сучасних освітніх технологій на розвиток іншомовної професійної комунікації студентів.

Література:

1. Бігич О. Б., Бондар Л. В., Волошинова М. М., Максименко Л. О., Огуй О. М., Окопна Я. В., Сімкова І. О. Теорія і практика формування іншомовної професійно орієнтованої компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2013. 384 с.

2. Гришкова Р. О. Методика навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 220 с.

3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики / за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. / О. Б. Бігич та ін. / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
5. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах / кол. авт.: Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. Київ : Видавничий центр «Академія», 2010. 327 с.
6. Canale M., Swain M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. Oxford : Oxford University Press, 1980. 47 p.
7. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge : Council of Europe, 2001. 260 p.
8. Coyle D., Hood P., Marsh D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. 184 p.
9. Ellis R. Task-based Language Learning and Teaching. Oxford : Oxford University Press, 2003. 387 p.
10. Harmer J. How to Teach English. London: Longman, 2001. 198 p.
11. Hymes D. H. On Communicative Competence. In: J. B. Pride and J. Holmes. Sociolinguistics. Selected Readings. Harmondsworth : Penguin, 1972. Pp. 269–293.
12. Johnson K. Communicative Syllabus Design and Methodology. Oxford; New York : Pergamon Press, 1982. 222 p.
13. Richards J., Rodgers T. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 410 p.
14. Tarnopolsky O. Constructivist Blended Learning Approach to Teaching English for Specific Purposes. London : Versita, 2012. 227 p.
15. Warschauer M., Meskill C. Technology and Second Language Teaching. URL: <https://earlyreflections1.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/12/technology-in-the-classroom.pdf> (Дата перегляду: 13.02.2026).

References:

1. Bihych O. B., Bondar L. V., Voloshynova M. M., Maksymenko L. O., Ohui O. M., Okopna Ya. V., Simkova I. O. (2013) Teoriia i praktyka formuvannia inshomovnoi profesiino oriietovanoi kompetentnosti v hovorinni u studentiv nelinehivistychnykh spetsialnosti [Theory and practice of developing professionally oriented foreign language speaking competence among students of non-linguistic specialities]. Kyiv : Vyd. tsentr KNLU, 384 [in Ukrainian].
2. Hryshkova R. O. (2015) Metodyka navchannia anhliiskoi movy za profesiinym spriamuvanniam studentiv nefilolohichnykh spetsialnosti [Methods of teaching English for specific purposes to students of non-linguistic specialities] : navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv. Mykolaiv : Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, 220 [in Ukrainian].
3. Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti: svitovi dosvid ta ukraïnski perspektyvy [Competence-based approach in modern education: global experience and Ukrainian perspectives]: Biblioteka z osvithoi polityky / za zah. red. O. V. Ovcharuk. Kyiv : K.I.S., 2004, 112 [in Ukrainian].
4. Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice] : pidruch. / O. B. Bihych ta in. / Edited by S. Yu. Nikolaieva. Kyiv: Lenvit, 2013, 590 [in Ukrainian].
5. Metodyka navchannia inozemnykh mov u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh [Methods of teaching foreign languages in general education schools] / kol. avt.: L. S. Panova, I. F. Andriiko, S. V. Tezikova ta in. Kyiv : Vydavnychiy tsentr «Akademiiia», 2010, 327 [in Ukrainian].

6. Canale M., Swain M. (1980) Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. Oxford : Oxford University Press, 47 [in English].
7. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. (2001). Cambridge: Council of Europe, 260 [in English].
8. Coyle D., Hood P., Marsh D. (2010) CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge : Cambridge University Press, 184 [in English].
9. Ellis R. (2003) Task-based Language Learning and Teaching. Oxford : Oxford University Press, 387 [in English].
10. Harmer J. (2001) How to Teach English. London: Longman, 198 [in English].
11. Hymes D. H. (1972) On Communicative Competence. In: J. B. Pride and J. Holmes. Sociolinguistics. Selected Readings. Harmondsworth : Penguin, 269–293 [in English].
12. Johnson K. (1982) Communicative Syllabus Design and Methodology. Oxford; New York : Pergamon Press, 222 [in English].
13. Richards J., Rodgers T. (2014) Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 410 [in English].
14. Tarnopolsky O. (2012) Constructivist Blended Learning Approach to Teaching English for Specific Purposes. London : Versita, 227 [in English].
15. Warschauer M., Meskill C. Technology and Second Language Teaching. URL: <https://earlyreflections1.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/12/technology-in-the-classroom.pdf> (Accessed: 13.02.2026) [in English].

Дата першого надходження статті до видання: 11.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 26.04.2026